

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 17/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Kuzmom, Advokátska kancelária JUDr. Katunský, JUDr. Kuzma a spol., Floriánska 16, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 ods. 1 a 2 a čl. 39 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 5 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1 T 166/2014 zo 16. februára 2017 a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Tos 25/2017 z 26. júla 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 ods. 1 a 2 a čl. 39 Listiny základných práv

a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 5 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 166/2014 zo 16. februára 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Tos 25/2017 z 26. júla 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 166/2014 z 15. decembra 2014 bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu „vydierania... a prečinu výtržníctva...“, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia na dva roky, ktorého výkon mu bol podmiennečne odložený a súčasne mu bola určená skúšobná doba tri roky.

3. Neskôr Okresný súd Košice II rozsudkom sp. zn. 7 T 38/2016 z 10. mája 2016 uznal sťažovateľa za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona.

4. Sťažovateľ namieta, že napadnutým uznesením okresného súdu (považuje ho za nezákonné a riadne neodôvodnené) bolo vyslovené, že sa sťažovateľ v dobe podmiennečného odsúdenia neosvedčil, a bol mu preto nariadený výkon úhrnného trestu v trvaní dvoch rokov. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odôvodnenú sťažnosť, avšak krajský súd jeho sťažnosť napadnutým uznesením zamietol.

5. Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uviedol:

«Ku spáchaniu trestného činu krádeže som sa priznal. Svoj skutok ľutujem, no žiaden zo súdov, prvostupňový ako ani odvolací, neskúmali objektívne dôvody, ktoré ma donútili spáchať úmyselný trestný čin v čase podmiennečného trestu.

Okresný súd... v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že moje tvrdenia o nevyplácaní odmeny za mzdu považoval za účelové, a nevzhladol tak žiadne výnimočné okolnosti prípadu, kedy by bolo možné ponechať podmiennečné odsúdenie v platnosti a postupovať ku mne v súlade s ust. § 50 ods. 4 Tr. zákona. Účelovosť tvrdení súd vzhladol

najmä v tom, že som sa v priebehu súdneho konania vedeného pred Okresným súdom Košice II týmito argumentmi nebránil...

Nikdy som nepoprel, že nedošlo ku krádeži, no okolnosti, ktoré ma k tomu viedli už neboli pre orgány činné v trestnom konaní a súdy relevantné.

Súdy žiadnym spôsobom neoverili vierohodnosť mojich tvrdení o nevyplácaní za vykonané pracovné činnosti. Nie je mi zrejmé či som mal súdy o svojej pravde presvedčiť ja, resp. aké dôkazy som mal predložiť, keď v tomto smere je tárcha jednoznačne na poškodenom.

Ku krádeži došlo v tiesni. V tiesni, ktorú vyvolal poškodený. Konaním poškodeného som sa dostal do ťaživej finančnej situácie a rozhodoval som sa skratovo aby som zabezpečil svoje základné potreby.

Spáchaním úmyselného trestného činu nedochádza automaticky k akémusi opovrhovaniu systémom. Súdy sú povinné skúmať za akých okolností došlo ku spáchaniu skutku v podmienke.

Mám za to, že záver o tom, že súm v dobe podmieneného trestu nevedol riadny život je predčasný.

Samotná okolnosť, že som v dobe podmieneného trestu kradol, neznamená, že som sa neosvedčil a že trest musím vykonať.

Na podporu tohto tvrdenia si dovoľujem súdu predložiť aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 4Tost 2/2012. Ide o rozhodnutie za účinnosti „starého“ Tr. zákona, avšak demonštruje tú skutočnosť, že súdy nižšieho stupňa boli povinné vykonať šetrenie na preverenie mnou uvádzaných skutočností, a nie automaticky robiť unáhlený a predčasný záver tak, že sa ochrany svojich práv musím domáhať až na Ústavnom súde SR.»

6. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, že „Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní pod sp. zn.: 1 T/166/2014 zo dňa 16.02.2017 a uznesením Krajského súdu v Prešove v konaní pod sp. zn.: 1 Tos/25/2017 zo dňa 26.07.2017 bolo porušené základné právo [REDAKOVANÉ] na slobodu a spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 17, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 5, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 36 ods. 1, ods. 2 a čl. 39 Listiny základných práv a slobôd.

Uznesenie Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní pod sp.zn.: 1T/166/2014 zo dňa 16.02.2017 a uznesenie Krajského súdu v Prešove, v konaní pod sp.zn.: 1 Tos/25/2017 zo dňa 26.07.2017 sa zrušujú a vec sa vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.“

Okrem toho sa sťažovateľ domáha priznania finančného zadost'učinenie v sume 5 000 €, ktoré sú okresný súd a krajský súd povinné mu vyplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu, a tiež úhrady trov konania.

II.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa ústavy, listiny a práv podľa dohovoru označených v bode 1 tohto rozhodnutia napadnutým uznesením okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu

v súvislosti s rozhodovaním o tom, či sa ako odsúdený v skúšobnej lehote osvedčil alebo či sa nariadi výkon trestu odňatia slobody.

II.A K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

11. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

12. Sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť (čo aj využil), o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

II.B K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu

13. Sťažovateľ namieta, že napadnutým uznesením krajského súdu boli porušené jeho základné práva podľa ústavy, listiny a dohovoru (pozri petit sťažnosti v bode 6 a jeho dôvody uvedené v bode 5, pozn.).

14. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

15. V súvislosti so sťažovateľom napádaným uznesením krajského súdu ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00), čo však nie je prípad sťažovateľa.

16. Ústavný súd z príloh k sťažnosti zistil, že krajský súd svoje uznesenie po opísaní výroku prvostupňového rozhodnutia okresného súdu a dôvodov jeho sťažnosti a námietok sťažovateľa k napadnutému uzneseniu (strana 1 a v prvom odseku na strane 2) v podstatnom odôvodnil jasne a zrozumiteľne na strane 2 až strane 3 a jeho závery v kontexte danej veci

možno považovať za logické, majúce základ vo vykonanom dokazovaní, a tiež za ústavne akceptovateľné. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktoré je sťažovateľovi dobre známe (preto z neho ústavný súd nepovažoval za potrebné citovať, pozn.), vyplýva, že základnou východiskovou premisou rozhodnutia krajského súdu je fakt, že sťažovateľ skúšobnú dobu skutočne aj porušil a dopustil sa počas nej úmyselného trestného činu, a výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali aplikáciu § 50 ods. 4 Trestného zákona, ako to navrhoval sťažovateľ v dôvodoch sťažnosti, krajský súd nezistil, resp. sa s jeho argumentmi nestotožnil. Nemá na to vplyv ani skutočnosť, ktorú uvádza v sťažnosti, poukazujúc na rozhodnutie najvyššieho súdu v bode 5, pretože nejde o prípad totožný s vecou sťažovateľa. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že § 50 ods. 4 Trestného zákona poskytuje všeobecnému súdu priestor na vlastnú úvahu o tom, ktoré skutočnosti považuje za relevantné pre svoje rozhodnutie (ktoré v danom prípade okrem stotožnenia sa so závermi prvostupňového súdu v odôvodnení svojho rozhodnutia aj uviedol, pozn.), a ústavný súd nemá žiadne oprávnenie do tejto logickej úvahy všeobecného súdu zasahovať (k tomu ústavný súd poukazuje aj na úvahu okresného súdu na strane 3 v poslednom odseku a prvom odseku v úvode strany 4 v uznesení sp. zn. 1 T 166/2014 zo 16. februára 2017, v ktorej sú uvedené dostatočné relevantné dôvody, prečo okresný súd nevzhladol výnimočné okolnosti prípadu, pozn.).

V závere nad rámec krajský súd tiež uviedol, že „*šanca preukázať, že je schopný viesť riadny život*“, nebola prvá (z registra trestov totiž vyplývalo, že už pred svojím prvým právoplatným odsúdením za „*zločin vydierania a prečinu výtržníctva*“, ako aj prečinu krádeže, prípadne dvoch priestupkov počas skúšobnej doby, pozn.) a sťažovateľ bol riešený aj za spáchanie prečinu ublíženia na zdraví, hoci táto vec sa napokon skončila ešte zmierom pred Okresnou prokuratúrou Stará Ľubovňa a nedostala sa napokon pred všeobecný súd, a teda nebola v tomto prípade vzhľadom na uvedené skutočnosti podstatnou okolnosťou na vydanie uznesenia krajského súdu.

17. Ústavný súd vychádzajúc z obsahu námietok sťažovateľa a odôvodnenia uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že napadnuté uznesenie treba kvalifikovať ako ústavne udržateľné a zlučiteľné s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný

súd súčasne dodáva, že napadnuté uznesenie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a arbitrárnosti. Naopak, závery krajského súdu vyslovené v označenom rozhodnutí možno charakterizovať ako jasné, logické a úplne legitímne.

18. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (obdobne m. m. III. ÚS 518/2013, IV. ÚS 239/2013).

19. Nad rámec ústavný súd tiež konštatuje, že táto sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom – advokátom, nespĺňa ani všetky zákonom predpokladané náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a 4 a § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde, pretože sťažovateľom predložený návrh rozhodnutia vo veci samej (petit) nie je vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre jeho rozhodnutie v uvedenej veci. Sťažovateľ v petite podanej sťažnosti nekonkretizuje vyslovenie porušenia konkrétneho základného práva na osobnú slobodu upraveného až v piatich ustanoveniach čl. 17 ústavy (len cituje odseky 1 a 2 tohto ustanovenia) a neuvádza v odôvodnení sťažnosti ani žiadne vecné dôvody, ako aj presné označenie jednotlivých práv na osobnú slobodu a bezpečnosť upravených v čl. 5 dohovoru, hoci tento článok obsahuje tiež viaceré ustanovenia. Obdobne požiadavku na priznanie finančného zadosťučinenia v zmysle § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ kvalifikovane zastúpený advokátom v sťažnosti nijako ústavne významným spôsobom neodôvodnil.

20. V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol:

„Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2018